

Zpráva

ze služební a studijní cesty

Účel cesty: Kolace textů edice Specianovy nunciatury z let 1592-1593 v Ambrosiánské knihovně v Miláně.

Trvání cesty: 26.11. 2006 – 3.12. 2006

Zprávu podává: PhDr. Alena Pazderová, vedoucí 1. oddělení Národního archivu v Praze

PhDr. Eva Drašarová, CSc.

ředitelka Národního archivu v Praze:

PhDr. Václav Babička,

ředitel Odboru archivní správy MV ČR:

Zpráva ze služební cesty do Milána
konané ve dnech 26. 11. – 3.12. 2006

Ve dnech 26.11. – 3.12. 2006 jsem vykonala služební cestu do Milána, jejímž účelem byla kolace počítačových prepisů listů papežského nuncia na císařském dvoře v Praze Cesare Speciana v milánské Ambrosiánské knihovně. Tyto listy jsou součástí 1. dílu edice Specianovy korespondence připravovaného do tisku.

Cestu jsem nastoupila 26.11. 2006, ve dnech 27.11. – 2.12. jsem pracovala v Ambrosiánské knihovně. Ubytována jsem byla bezplatně v soukromí. Zpáteční cestu jsem nastoupila 2.12., do Prahy jsem se vrátila 3.12. a do archivu jsem nastoupila 4.12. 2006. Cestu do Milána a zpět jsem vykonala autobusem společnosti Student Agency.

A/ Část technicko-organizační

Mým hlavním úkolem v **Ambrosiánské knihovně** (Biblioteca Ambrosiana, Piazza Pio XI, 2-20, Milano) byla kolace textů a kontrola paginace korespondence Specianovy nunciatury (nunziatura di Germania) pro léta 1592-93. Protože se Specianovy listy z Prahy adresované papežskému sekretariátu do Říma nacházejí pouze zde a ve Vatikánském tajném archivu a Vatikánské apoštolské knihovně se nenacházejí ani jejich opisy, nemohla jsem provést jejich kolaci v rámci svého pobytu v Římě. Kromě toho jsem se v mezích možností zaměřila na průzkum inventářů Ambrosiánské knihovny směřovaných ke Specianově nunciatuře a k výzkumu bohemik.

B/ Část odborná

Ambrosiánská knihovna, Milán

A. Nunciaturní korespondence.

Při registování nunciaturní korespondence a následné revizi textů uložených v počítači jsem narazila na některé nesrovnalosti. Mým hlavním úkolem v Ambrosiánské knihovně byla proto kontrola vybraných textů a paginace nunciaturní korespondence z prvních dvou let Specianova působení v Praze, tj. z let 1592-1593, uložené ve fondu MANOSCRITTI. Konkrétně jsem pracovala s rukopisy D 124 suss. A D 125 suss.

Rukopis D 124 sussidio – **Registro delle lettere della Nunziatura scritte a Roma da Praga 1592** – registruje listy papežského nuncia Cesare Speciana odesílané z Prahy papežskému sekretariátu do Říma od května do prosince r. 1592. Jedná se ponejvíce o

koncepty Specianových listů psané písaři pražské nunciatury s vlastnoručními nunciiovými doplňky a úpravami, v malé míře o opisy čistopisů. Adresáty byli Minuccio Minucci, papežský sekretář pro Germánii, papež Kliment VIII. nebo papežský nepot Cinzio Aldobrandini. Rukopis má 336 folií, text se nachází na fol. 5r-336v.

Rukopis D 125 sussidio – **Registro delle lettere della Nunziatura scritte a Roma da Praga 1593** – registruje listy papežského nuncia Cesare Speciana od ledna do prosince r. 1593. Jeho obsah je shodný s výše uvedeným rukopisem D 124 suss. Rukopis má 580 folií, text se nachází na fol. 5r-577v.

Během svého pobytu jsem provedla kolaci celého rukopisu D 124 suss., kdy jsem přečetla a zkontrolovala jeho texty s mým počítačovým přepisem (celkem 672 stran). U rukopisu D 125 suss. jsem z časových důvodů stihla pouze kolaci listů pro měsíce leden a únor 1593 (fol. 5r-45v, tj. 90 stran). Celkem jsem tedy provedla kolaci 762 stran rukopisu.

B. Průzkum inventářů.

1. Rukopisy důležité pro edici nunciaturní korespondence:

- Rukopis **I 134 inf.** (Vol. 11 degli inventari) obsahuje mimo jiné seznam a přepisy Specianových listů (*Indice e transsunti delle lettere di monsignore Cesare Speciano scritte negli anni 1578, 1581, 1595*). Pro potřeby dalšího dflu edice nunciaturní korespondence bude třeba prohlédnout pouze Specianovy listy z r. 1595.
- Rukopis **D 120** (Vol. 39 degli inventari) je registrem listů německé nunciatury odeslaných v r. 1594 z Prahy do Říma a Říše různým panovníkům a prelátům (*Registro di lettere dell'anno 1594 scritte a diversi prelati et signori per servizio pubblico nella nunziatura di Germania et ad altri*). Bude třeba prohlédnout.
- Rukopis **D 121** (Vol. 39 degli inventari) je registrem listů německé nunciatury odeslaných z Prahy do Říma v r. 1594 (*Registrum litterarum anni Domini 1594 pro nunziatura Germanica Romam scriptarum*). Bude třeba prohlédnout.
- Rukopis **D 122** (Vol. 39 degli inventari) je registrem listů z r. 1595 adresovaných různým prelátům včetně Speciana (*Registro di lettere dell'anno 1595 scritte a diversi prelati et signori*). Bude třeba prohlédnout.
- Rukopis **O 46 inf.** (Vol. 66 degli inventari) obsahuje mimo jiné blíže nespécifikované listy adresované Specianovi (*Carte relative a monsignor Cesare Speciano ed altre*). Pro potřeby edice bude třeba prohlédnout, zda obsahuje písemnosti z let 1592-1598. Dále obsahuje závět' Specianovy matky (*Testamento di donna Maddalena Sacchi-*

Speciani, madre di monsignor Speciano, 1577), kterou bude třeba prohlédnout pro potřeby úvodu nunciaturní edice.

- Rukopis **H 155** (Vol. 10 degli inventari) obsahuje zprávy anonymního autora o neshodách v knížecí rodině Bátorů, o stavu katolického náboženství v Transylvánii a o obraně Transylvánie proti Turkům v období Specianovy nunciatury (*Della discordia tra il principe di Transillvania et i cugini suoi l'illustrissimo signor cardinale e Stefano Battori; Dello stato della religione in Transilvania e dei modi di aiutarla; Scrittura della difesa di Transilvania al card. Paravicino, 1598*). Bude třeba prohlédnout pro účely edice (protiturecká válka).

2. Rukopisy obsahující bohemika.

- Rukopis **R 103 sup.** (Vol. 27 degli inventari) obsahuje aktuální zprávy z Prahy z r. 1581 (*Avvisi di Praga, 1581*).
- Rukopis **D 208** (Vol. 5 degli inventari) obsahuje nedatovanou zprávu anonymního autora o stavu Čech (*Relazione intorno la Boemia*) pravděpodobně z 2. poloviny 16. století.
- Rukopis **R 180 inf.** (Vol. 61 degli inventari) obsahuje písemnosti týkající se sv. Anežky české (*Agnese di Boemia*).
- Rukopis **D 505 inf.** (Vol. 6 degli inventari) obsahuje informace týkající se českých utrakvistů z pera nuncia Zaccaria Dolfina (*Lettere in materia dei Calextini di Boemia*) z 2. poloviny 16. století.

Vzhledem k výše uvedenému se domnívám, že má cesta plně splnila svůj účel.